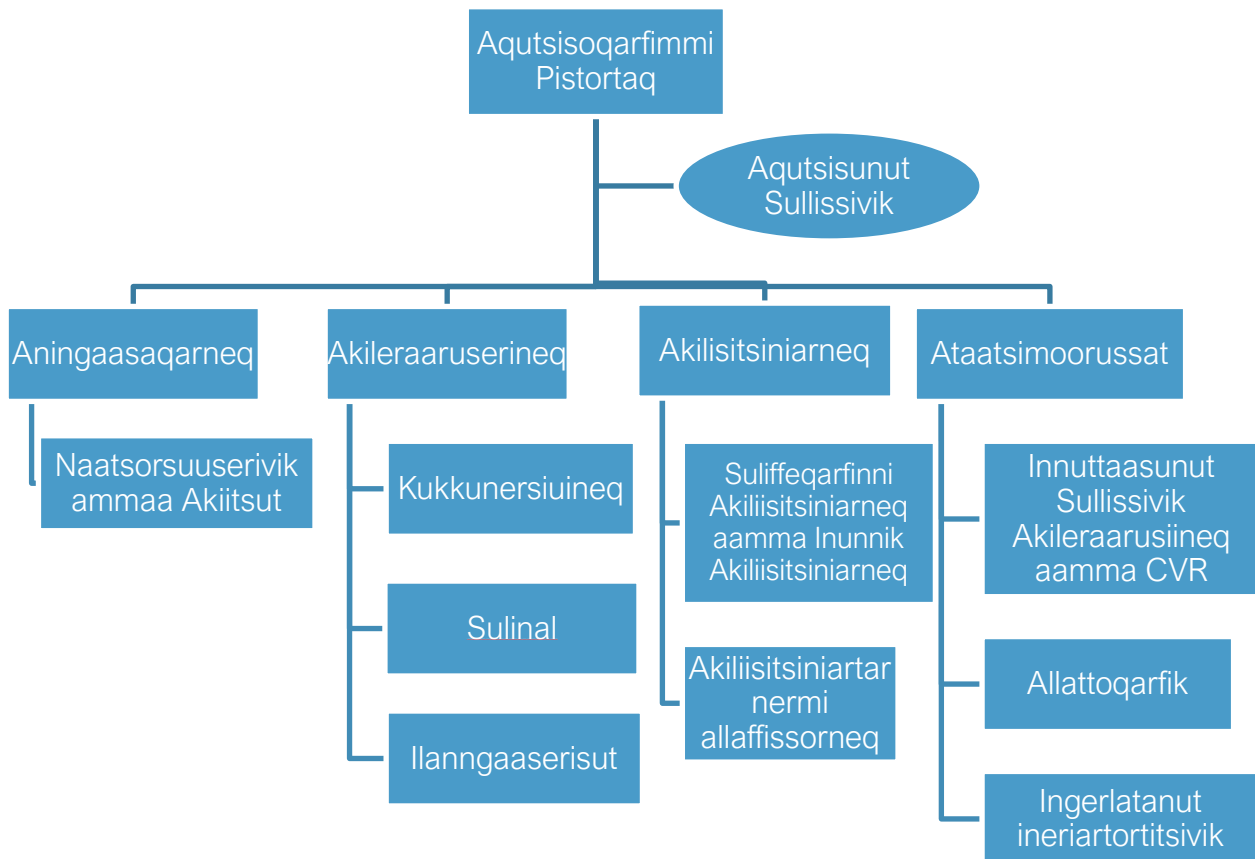

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissugaanerata allaaserineqarnera

1. aprili 2023

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup aaqqissuussaanerata ilusaata titartaganngortinnera

1. Nalinginnaasut

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfik aaqqissuussaanermit Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup ataani inissimavoq.

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarnermut, akitsuutitut akiliisitsiniarnermullu tunngasunik ingerlatsinermit sulianik isumaginnippoq.

Aaqqissugaaneq suliassat aaqqissuussaanerannik ilassuteqarpoq, inerisaanermi suliassat, suliassat arlalinnit ingerlanneqartut ammaa suliassat annertunerusut. Tamanna aqutsisoqarfiup iluani avataanilu suliassanut atuuppoq.

Kiisalu aaqqissugaanermit ilisarnaataalluni isumalluutitik arlalinneersunik pisariaqartitsisarneq atuisarnerlu, pingaartumik immikkut piginnaasaqarfiusuni suliassanilu annertunerusuni/ulapiffiusuni.

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfik pingaarnertigut sisamanik immikkoortortaqluni aaqqissugaavoq:

- Aningaasaqarnermut immikkoortortaq
- Akileraarutit nakkutilliinerlu
- Akiliisitsiniartarneq
- Suliat ataatsimoorussat

Kiisalu aqutsisoqarfimmi sulisut aqutsisoqarfiup pisortaata ataaniittut.

Aqutsisoqarfimmi pisortap Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmi aqutsinermik isumaginnippoq.

2. Aqutsisoqarfimmi suliassaqarfiit allaaserineri

Aningaasaqarnermut immikkoortortaq

- Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup naatsorsuutai
- Aningaasaqarnikkut aaqqissuussanik il.il. nakkutilliineq ingerlatsinerlu
- Naatsorsuuserinermi suliati
- Akitsuutinik tamanik aqutsineq akiliisitsiniarnerlu, tassunga ilanngullugit eqqussinermi akitsuutit
- Akitsuutit niueqatigiinnerlu pillugit kisitsisiitigut paasissutissat il.il.

Akileraarutit nakkutilliinerlu

- Akileraartarnermut tunngasunik tamanik aqutsineq
- Innuttaasunut suliffeqarfinnullu naleqqiullugu nassuiaaneq, aalajangiineq, ikiuineq ilitsersuinerlu
- Akileraartartut tamat, inuit, namminersorlutik inuussutissarsiortut ingerlatseqatigiiffiillu pillugit allaffissorneq, akileraarusiineq kukkunersuinerlu, tassunga ilanngullugit siumoortumik nalunaarsuineq, nammineq immersuinerit, inaarutaasumik naatsorsuinerit akileraarutinillu naatsorsuinerit
- Akileraarutitut akitsuutinullu aaqqissuussinernik nakkutilliineq ingerlatsinerlu
- Akileraartarnermut akitsuusersuinerimullu tamarmiusumik ornigulluni kukkunersuineq
- Pensioninut tunngasuni akileraartarnermut tunngasunik suliassanik isumaginninneq
- Nunani tamalaani isumaqatigiissutinut il.il. naleqqiullugu piginnaasutut oqartussaaneq
- Nunani tamalaani oqartussanut taakkunanngaannillu paasissutissanik paarlaasseqatigiinneq
- Aningaasanik peqquserluutinik malunnaarsaasaneq pinerliiniarnernillu aningaasalersuisarneq
- Aniasunik nakkutilliinikkut sulineq, ilaatigut sulisitsisunik nakkutilliineq, akitsuutinik aalajangersimasunik il.il. nakkutilliinerit
- Sulisitsisunut tunngasunik allaffissornikkut suliassat, nassuiaatit, akissarsiat allagartaat il.il.
- Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut peqataasussaataaneq pillugu allaffissorneq, qanoq paasinninnissamik nassuiaaneq, aalajangiinerit, ikiuunnerit aamma innuttaasunik suliffeqarfinnillu ilitsersuineq

Ilanngaaserisoqarfik

- Angalasunik tikittunik aallartunillu nakkutilliineq, kiisalu nioqqutissanik eqqussinermi annissinermilu nakkutilliineq
- Nioqqutissanik eqquteqqusaanngitsunik nakkutilliineq, ikiaroorartut ilanngullugit
- Nunap iluani avataanilu suleqatigisanik ilitsersuussineq ajoqersuussinerlu
- Akitsuutinik utertitsineq

Akiliisitsiniartarnek

- Pisortat pissarsiassaannik il.il. nuna tamakkerlugu akiliisitsiniarnerit
- Pisortat pissarsiassaannik allaffissornikkut akiliisitsiniarnerit, tassunga ilanngullugit akiliinissamut isumaqatigiissutit, akissarsianit ilanngaassineq il.il.
- Nunani avannarlerni (OECD-milu) akileraarutissanik akilisitsiniartarnerit
- Danmarkimi pisortanut akiligassanik akiliisitsiniartarnek
- Pisortanut pissarsisussanut allanullu ilitsersuineq ikiuinerlu

Suliat ataatsimoorussat

- Aaqqissugaaneq, sulisut, illut/init, pequtit il.il.
- Sulisoqarnikkut aqutsineq politikkilu
- Ataatsimoortumik innuttaasunik sullissivik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut saaffiginninnermi ingerlaannartumik naammassineqarsinnaasunik suliassanik isumaginnittoq
- Suleqatigiissitamut allattoqarfik
- Inerisaavik, aqutsisoqarfimmi atortunut pingaarnertigt akisussaaffimmik isumaginnilluni aqutsisoqarfimmut sullissisoq, aqutsisoqarfimmi suliniutinik inerisarneqartunilu suliniutinik aqutsinermik isumaginnittoq, kiisalu aqutsisoqarfimmi sulianik (aralinnut tunngasunik) ataqatigiissitsinermik qulakkeerisoq. Innuttaasunut sammisunik sulianik pitsanngorsaaneramik pingaartumik sammisaqartoq.
- Sulianik ataatsimoorussanik allanik isumaginninneq

Aqutsisoqarfimmi sulineq

- Aqutsinermut atatillugu allaffissorneq siunnersuinerlu, Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Naalackersuisoqarfik naalackersuinikkullu ingerlatsineq
- Aalisakkat akitsuutaat pillugit allaffissorneq akiligassiisarnerlu, akileraarutit akitsuutillu pillugit kisitsisitigit naatsorsueqqissaarneq il.il.:
- Suliffeqarfimmi il.il. tamarmi ataqatigiissaarilluni sulineq
- Aqutsisoqarfimmi attaveqatigiinnikkut suliniutinik isumaginninneq
- Aqutsisoqarfimmut il.il. allattoqarfimmi sulineq

3. Aqutsineq

Aqutsisoqarfimmi pisortaq pingaarnertigt aqutsinermut akisussaavoq aamma aqutsisoqarfiup suliassaqrifiinut tunngasuni apeqqutini inaarutaasumik aalajangiinissamut piginnaatitaalluni.

Akisussaaffik taamaalilluni aqutsinermik, pingaarnersiunerimi ataqatigiissaarinermilu kiisalu avammut atassutinut tunngasuuvoq.

Immikkoortortanut pineqartunut pisortat akisussaasut suliatigit pingaarnertigt akisussaapput aamma ulluinnarni aqutsinermik isumaginnillutik immikkoortortanilu pineqartuni sulinerni aaqqissuusisuullutik aqutsisoqarfimmi pisortamut akisussaallutik.

Pisortaaneqarfimmiipput aqutsisoqarfimmi pisortaq aamma pisortat akisussaasut kiisalu immikkut suliqaartitaasutut atassuteqartut.

Pisortap tullersortaa aqutsisoqarfimmi pisortap najuutinngineranik pisussaaffeqarpoq.

Pisortaaneqarfiup pingaarnertut suliassai tassapaput pingaarnersiuiineq, ataqatigiissaarineq kiisalu tamani isumalluutik iluaquteqarneq.

4. Ataatsimiinnerit

Aqutsisut ataatsimiinneri

Pisortaaneqarfik marlungornerit tamaasa pisortanik ataatsimiisitsisarpoq.

Immikkoortortani allaffinnilu ataatsimiinnerit

Immikkoortortat allaffiillu tamarmik aalajangersimasumik ataatsimiittarput, ilaatigut aqutsisut ataatsimiinnerinit paasissutissat ingerlateqqinneqarlutik, kisianni aamma suliassanik, pilersarusiornermut, ataqatigiissaarinermit il.il. atorneqartarlutik.

Ataqatigiissaarisussanik pilersitsisoqarsimavoq, tassaasut aqutsisutut sulisut aqutsisoqarfimmi suliniutinik, suliassanik il.il. ingerlaavartumik ataqatigiissaarisuusut.

Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliap ataatsimiinneri

Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliaq (LSSU) qaammammut ataasiarluni ataatsimiittarpoq - qaammammi pingasunngorneq siulleg nal. 10.00. Isumannaallisaanermut suleqatigiinnermullu ataatsimiititaliami peqataasarput aqutsisunut sinniisut sisamat sulisunullu sinniisut sisamat.

Taakku saniatigut aqutsisoqarfimmi pisortaq imaluunniit immikkoortortani pisortat sivikitsumik piffissaliillutik sulianut annertuumik pingaaruteqartunut il.il. ataatsimiinnissamut sulisut ilaannik tamanilluunniit aggersaasinnaallutik.

5. Suliassat takorluukkallu

Suliassat

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup Inatsisartut Naalakkersuisullu sinnerlugit akileraarutinut, akitsuutinut akiliisitsiniaanermullu tunngasut aqutarai, taamaalillunilu inatsisitigut isumannaatsuunissaq pingaartillugu ingerlatsinissamik qulakkeerinnilluni.

Takorluukkat

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfik nuna tamakkerlugu suliffeqarfiussaaq piginnaasaqartooq naammassisaqarluartorlu, akileraarutinik, akitsuutinik akiliisitsiniaanermillu eqqortumik aqutsinermik inuiaqatigiinnut qulakkeerinnittoq.

Innuttaasunik, atuisunik suliffeqarfinnillu sutigut tamatigut atassuteqarneq ataqqinnittumik ingerlanneqassaaq.

Aqutsisoqarfik suliffeqarfiussaaq sulisunik piginnaasaqartunik kiffartuussinissamillu sammisunik ineriartortitsinermi siuttuusooq.

6. Sullissinissamut periusissiaq (naalisagaq)

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik innuttaasunik suliffeqarfinillu pitsaasumik sullissinissamut aallussivoq.

Sullissinerup nammineq inissisimanermit naapertuunneranik aamma suliassap naammassineqarnissaanik samminittoqarneranik innuttaasoq misigisaqassaaq. Pisariaqartumik ikiorneqarnerit ilitsersuunneqarnerillu sulisut anguniassavaat, taamaalilluni ilinnut Akilerartarnermullu Aqutsisoqarfimmut ajornannginnerulluni pisariillunilu.

Innuttaasut suliffeqarfittullu sulisunit tunniussimasunit akisussaassusermillu pingaartitsisumik suliatigut eqqortumillu sullinneqarnissat naatsorsuutigisinnaavat. Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup tamatigut innuttaasut suliffeqarfiullu inissisimaneq pisariaqartitaallu aallaavigisassavaa. Digitalikkut namminerlu takkunnikkut - uatsinnut saaffiginnikkuit pitsaasumik kinguneqarluartumillu kiffartuussinissaq Akilerartarnermut Aqutsisoqarfiup tamatigut anguniarpaa.

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik sullissineq pillugu tallimanik naleraqarluni sulivoq:

- Pissarsiarineqarsinnaaneri
- Piumassuseqarluarneq
- Sunniuteqarluassaaq
- Takutinnissaminut ajukkunnangitsoq
- Ataqqeqatigiinneq

6. Ukiumoortumik nalunaarut

Akilerartarnermut Aqutsisoqarfik aqutsisoqarfiup suliassaqarfii pillugit ukiukkaartumik ukiumut nalunaarummik saqqummiussisarpoq. Ukiumut nalunaarusiaq aqutsisoqarfiup nittartagaani www.aka.gl-imi pissarsiarineqarsinnaavoq.